

Twitter – henkilökohtaista joukkoviestintää vai eliitin media?

Pekka Isotalus, Jari Jussila ja Janne Matikainen (toim.): *Twitter viestintänä – Ilmiöt ja verkostot*. Vastapaino 2018.

Twitter yhtenä sosiaalisen median viestintävälineenä on noussut merkittäväksi viestintäkanavaksi muun muassa poliitikoille, toimittajille ja julkkiksille. Sen kautta tieto terroris-kuista, katastrofeista sekä muista laajasti puhuttavista uutistapah- tumista leviää nopeasti. Twitter on myös erilaisten kohujen ja kriisien alulle panija. Tampereen yliopiston tutkijoiden toimittama kirja *Twitter viestintänä* arvioi Twitterin yhteis- kunnallista merkitystä useista eri näkökulmista. Teos on artikkeliko- koelma, joka pyrkii antamaan mah-

dollisimman monipuolisen kuvan Twitterin viestinnän suomalaisen tutkimuksen nykytilasta. Artikkelei- den kirjoittajat ovat pääsääntöises- ti Twitter viestintänä -seminaarissa (2016) puhuneita tutkijoita, mut- ta kirjan sisältöä on täydennetty myös erillisillä artikkeleilla.

Kirjan toimittajat kuvailevat Twitteriä kansainvälisesti tutki- tuimmaksi sosiaalisen median so- vellukseksi. Vaikka heidän mu- kaansa palvelu ei ole suosituin sosiaalisen median palvelu, on se avoimuutensa ja julkisuutensa puolesta yhteiskunnallisesti mer- kittävä. Twitterillä on entistä mer- kittävämpi rooli erityisesti politii- kassa, journalismissa, urheilussa ja viihteessä. Kirjan toimittaneil- le Twitter edustaa henkilökoh- taista joukkoviestintää ja palve- lun vaikutusvaltaisimmat käyttäjät ovatkin usein poliitikkoja, toimit- taja tai julkkiksia. Muun muassa tästä syystä palvelua kuvaillaan usein eliitin mediaksi. Huolimatta palvelun suosiosta kirjan toimitta- nut kolmikko kokee Twitterin yhteiskunnallisen merkityksen ole- van silti vielä jäsentymätön. Tästä syystä kirjalla on avattavanaan useita erilaisia tutkimuksellisia nä- kökulmia.

Näkökulmia politiikkaan, viestintään ja tutkimukseen

Kirja on jaettu neljään osaan. En- simmäinen osa rakentuu Isota- luksen, Jussilan ja Matikaisen johdantoartikkelista sekä Merja Koskelan ja Tanja Sihvosen kirjoit- tamasta Twitterin toiminnan kan- nalta tärkeiden aihetunnisteiden eli hashtagien funktiota esittele- västä artikkelista. Toinen osa, joka käsittelee politiikkaa, politiikoita ja vaikuttamista Twitterissä, on kirjan laajin kokonaisuus. Sen artikkelit esittelevät muun muassa politiikoi- den läsnäolon valtaa, eliittiverkos- toja, kansanedustajien Twitterin käyttöä sekä vaalikeskustelujen reaaliaikaista tviittausta.

Kolmas osa keskittyy siihen, miten organisaatiot ja uutismedia käyttävät Twitteriä. Artikkelit esit- televät muun muassa, kuinka ai-

hetunnisteita voidaan kaapata, miten brändiä voidaan rakentaa Twitterin avulla sekä kuinka suuret suomalaiset kaupungit käyttävät Twitteriä viestinnässään. Journalismin näkökulmasta artikkelit esittelevät, onko Twitter medialle joukkoviestintää vai vuorovaikutusta ja millainen uutislähde Twitter on verkkouutisoinnissa.

Viimeinen, neljäs osa keskittyy Twitterin tutkimukseen. Teemat käsittelevät tunnetilojen tunnistamisen tutkimusta, sosiaalisen median sävyanalyysia sekä heikkojen ja vahvojen linkkien tunnistamista Kreikan talouskriisissä vuonna 2015.

Positiivisen ja negatiivisen informaation areena

Artikkeleiden näkökulmat esittelevät Twitterin viestinnällisen arvon lukuisista lähtökohdista. Esimerkiksi Koskelan ja Sihvosen aihetunnisteita käsittelevä luku pohtii, että Twitterin arvo viestintäkanavana muodostuu viestien yhdessä muodostamasta kokonaisuudesta. Juuri tällöin aihetunnisteet voidaan nähdä osaksi suurempaa keskustelua tai narratiivista jatkumoa.

Mari Marttilan luvussa kuvailaan, kuinka poliitikot ovat Twitterin kautta löytäneet suoran ja rajoittamattoman kanavan olla yhteydessä kansalaisten kanssa. Palvelu on Marttilan mukaan vapauttanut kansanedustajat median ja puoluejohdon asettamasta kahleista tai julkaisuseulasta ja se on samalla antanut edullisen resurssin poliittiseen viestintään.

Keskustelu ja informaation vaihto Twitterissä muodostaa yhtä aikaa lukuisia teemoja, kuten Mia Virolainen ja Vilma Luoma-aho kuvailevat. Heidän artikkelinsa keskittyy valaisemaan, kuinka ihmisten suhteiden sijasta Twitterin keskiössä on informaatio. Tämän tiedon käytöllä on varjopuolensa, josta osoituksena ovat huhujen ja väärän informaation levittämiseen keskittyneet trollit, viharyhmät ja jopa valtiolliset vaikuttajat.

Negatiivisen informaation vai-

kuttavuus Twitterissä onkin yksi nykyisen viestintäympäristömme haaste. Kirjoittajien artikkeli muistuttaa, että Twitterissä sen luomien sääntöjen puitteissa kaikki on sallittua.

Mediaorganisaatioiden ja journalistien näkökulmasta Twitteriä käsittelevät Matikainen ja Mikko Villi löytävät artikkelissaan yllättävää vastakkainasettelua yksittäisten toimittajien ja toimitusten välillä. Siinä missä toimittajille Twitteristä on tullut tärkeä toimintustyön työkalu, ovat mediaorganisaatiot itse nihkeitä luopumaan konservatiivisesta portinvartijudesta ja objektiivisuudesta. Vaikka Twitter rikastaisi ja lähentäisi toimittajien yleisösuhdetta, ovat mediaorganisaatiot halunneet suojella mediabrändiään ja uskottavuuttaan. Joka tapauksessa palvelu on tuonut muutoksia ja muuttaa tulevaisuudessakin journalistista työtä, kuten Laura Maria Huuskonen ennustaa omassa artikkelissaan.

Tutkimuksen väline, lähde ja paikka

Kirjan kokoamat artikkelit osoittavat, että yhtäältä Twitter voidaan käsittää omana tutkimuskohteena, mutta samalla se voi olla useiden eri tieteenalojen tutkimuksen kohteena. Twitter voi olla yhtä aikaa väline, lähde ja paikka tutkimukselle. Kirjan luvut osoittavat, että tutkimusmenetelmiä Twitterin tutkimukseen on useita. Palvelun viestinnällistä arvoa ja merkitystä voidaan kirjan lukujen perusteella tutkia muun muassa datalähtöisesti, koneoppimisen, diskurssianalyysin sekä sisällönanalyysin näkökulmista.

Suomalaisen Twitter-tutkimuksen kivijalka

Twitter viestintänä -kirja kokoaa yhteen toistaiseksi kattavimman määrän suomalaista Twitter-tutkimusta. Jokainen artikkeli esittelee kin oman tapansa tutkia Twitteriä viestintävälineenä. Tutkimustulosten lisäksi teoksen artikkelit palve-

levat myöhempää tutkimusta tarjoamalla laajan teoriapohjan sekä metodologisia työkaluja alati muuttuvan sosiaalisen median tutkimukseen. Kirjan esipuheessa sen haasteeksi kuvataan sosiaalisen median nopea muuttuminen. Tämä paikoin näkyikin artikkeleissa, sillä palveluun on tullut viime aikoina joukko teknisiä uudistuksia.

Osa artikkeleista käsittelee Twitteriä tapaustutkimuksen näkökulmasta. Vaikka aiheet ovat tärkeitä ja kuvaavat ansiokkaasti kyseisen aiheen ympärillä tapahtunutta keskustelua Twitterissä, tuntuvat ne osin jo vanhentuneilta, sillä sosiaalisen median ilmiön ikä on usein lyhyt.

Vaikka kirjan kantava teema on Twitterin tutkimus, niin artikkelikoelman lukujen hyppäys aiheesta toiseen tuntuu välillä hieman suurelta. Tämä paikoin vie lukunautintoa. Toisaalta artikkelikoelmana kirjan vahvuus on siinä, että yksittäinen luku keskittyy sille tarkoitettuun asiaan. Selkeästi eri aihepiireihin jäsennehtyn sisältöön on myös helppo palata vaikka luku kerrallaan.

Teos luo pohjaa myöhemmälle tutkimukselle kokoamalla toistaiseksi kattavimman Twitter-tutkimuksen paketin sekä teoreettista että metodologista informaatiota yksin kansiin.

MARKUS MYKKÄNEN

Kirjoittaja on filosofian tohtori ja viestintän tutkija.